

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 20.05.2016 r., sygn. akt VIII GC 765/15 Sąd Rejonowy w Częstochowie w pkt 1 **zasądził od pozwanego** Towarzystwa (...) S.A. w W. na rzecz powódki (...) Sp. z o.o. z siedzibą w B. kwotę 4.290 zł wraz z ustawowymi odsetkami w wysokości 13 % w stosunku rocznym od 29.06.2014 r. do 22.12.2014 r., w wysokości 8 % w stosunku rocznym od 23.12.2014 r. do 31.05.2015 r., w wysokości 7 % w stosunku rocznym od 01.01.2016 r. oraz odsetkami ustawowymi od 3.400 zł za okres od 29.06.2014 r. do 25.03.2015 r. w kwocie 281,22 zł. W pkt 2 umorzono postępowanie w odniesieniu do kwoty 3.400 zł. W pkt 3 w pozostałym zakresie powództwo oddalono. Zaś w pkt 4 zasądzone od pozwanego na rzecz powódki 563,72 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28.05.2014 r. miała miejsce kolizja drogowa, w wyniku której uległ uszkodzeniu samochód marki F. (...) nr rej. (...), należący do poszkodowanych M. i P. M..

Pozwany Towarzystwo (...) Spółka Akcyjna z siedzibą w W. został powiadomiony o uszkodzeniu pojazdu, natomiast decyzją z dnia 09.07.2014 r. pozwany przyznał na rzecz poszkodowanych odszkodowanie w wysokości 10.500 zł. Pozwany wskazał, iż wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosiła 23.500 zł, podczas gdy wartość pojazdu po uszkodzeniu wynosiła 13.000 zł. Tym samym wartość szkody w pojeździe wyniosła 10.500 zł i taka kwota została przyznana poszkodowanym tytułem odszkodowania.

W piśmie z dnia 16.09.2014 r. pozwany poinformował poszkodowanych o ustaleniu szacowanej wartości naprawy samochodu uszkodzonego na kwotę 24.815,97 zł brutto, tym samym uznając, iż była ona nieopłacalna.

Decyzją z dnia 24.03.2015 r. pozwany przyznał powodowi dopłatę do odszkodowania w wysokości 3.400 zł, ustaloną po korekcie wyliczenia. Pozwany ustalił, iż wartość pojazdu w stanie nieuszkodzonym wynosiła 24.300 zł, podczas gdy wartość pojazdu po uszkodzeniu wynosiła 10.400 zł. Wartość szkody w pojeździe wyniosła tym samym 13.900 zł. Kwota 3.400 zł, będąca dopłatą do wcześniej przyznanego odszkodowania w wysokości 10.500 zł, została uiszczona na rachunek bankowy powoda w dniu 25.03.2015 r.

Umową cesji z dnia 24.09.2014 r. poszkodowani przenieśli na powódkę (...) Sp. z o.o. w B. wierzytelność z tytułu wypłaty odszkodowania za szkodę powstałą w skutek kolizji z dnia 28.05.2014 r. Powódka poinformowała pozwanego o cesji w wiadomości e-mail z dnia 30.10.2014r. oraz z dnia 30.01.2015r.

Powódka zleciła sporządzenie prywatnej ekspertyzy, celem ustalenia wartości uszkodzonego auta oraz ewentualnych kosztów jego naprawy. Zgodnie z ekspertyzą rzeczoznawcy z dnia 15.01.2015 r. wartość rynkowa brutto pojazdu poszkodowanych ustalona na czas przed wypadkiem (tj. 15.05.2014 r.) wynosiła 25.200 zł. Z prywatnej opinii nr (...) zamówionej przez powoda wynikało również, iż koszt naprawy pojazdu uszkodzonego wynosił 24.744,58 zł. Koszt tej opinii stwierdzony fakturą VAT nr (...) z dnia 04.02.2015 r. wyniósł 211,38 zł netto (260 zł brutto).

Faktyczny koszt naprawy samochodu F. (...) należącego do pozwanych powinien wynieść:

1. 27.030,68 zł brutto – dla naprawy opartej o wymianę uszkodzonych części na części wyłącznie oryginalne oznaczone symbolem O i OE w warsztacie rzemieślniczym stosującym przeciętne, tj. najczęściej stosowane na rynku, stawki za roboczogodzinę ((...)) na poziomie 90 zł netto za prace blacharsko – lakiernicze,
2. 21.590,46 zł brutto – dla naprawy opartej o wymianę uszkodzonych części na części oryginalne oznaczone symbolem O i OE, dostępne części oryginalne o oznaczeniu Q oraz części tzw. porównywalnej jakości w warsztacie rzemieślniczym stosującym przeciętne, tj. najczęściej stosowane na rynku, stawki (...) na poziomie 90 zł netto za prace blacharsko – lakiernicze,

3. 29.192,62 zł brutto – dla naprawy opartej o wymianę uszkodzonych części na części wyłącznie oryginalne oznaczone symbolem O i OE w zakładzie (...) stosującym stawki (...) na poziomie 140 zł netto za prace blacharsko – lakiernicze,

4. 23.810,61 zł brutto – dla naprawy opartej o wymianę uszkodzonych części na części wyłącznie oryginalne oznaczone symbolem O i OE w zakładzie (...) stosującym stawki (...) na poziomie 140 zł netto za prace blacharsko – lakiernicze.

Orientacyjna, szacunkowa natomiast wartość pojazdu poszkodowanych na dzień powstania szkody, tj. 28.05.2014 r. wynosiła 23.600 zł brutto, a wartość pojazdu w stanie uszkodzonym – 10.700 zł brutto. Naprawa samochodu z punktu widzenia ekonomicznego była zasadna jedynie dla warunków naprawy określonych w pkt 2, jako że tylko wówczas jej koszt były niższy od ustalonej wartości pojazdu i tą wersję Sąd przyjął.

W uzasadnieniu Sąd wskazał, iż należało uznać zasadność stanowiska powoda, zgodnie z którym ubezpieczyciel powinien ponieść uzasadniony koszt naprawy uszkodzonego pojazdu w całości, jako rzeczywistą wartość szkody w przypadku ustalenia zaistnienia szkody częściowej. Zostało zaaprobowane stanowisko biegłego, zgodnie z którym, dla naprawy opartej o wymianę uszkodzonych części na części oryginalne oznaczone symbolem O i OE, dostępne części oryginalne o oznaczeniu Q oraz części tzw. porównywalnej jakości w warsztacie rzemieślniczym stosującym przeciętne, tj. najczęściej stosowane na rynku, stawki (...) na poziomie 90 zł netto za prace blacharsko – lakiernicze, jej koszt wyniósłby 21.590,46 zł brutto (w zaokrągleniu: 21.590,00 zł).

W ocenie Sądu celem naprawienia szkody powinna zostać przez pozwanego wypłacona kwota 21.590 zł. Jako że w toku postępowania likwidacyjnego pozwany wpłacił odszkodowanie w sumie w wysokości 10.500 zł, a już po wniesieniu pozwu kolejne 3.400 zł, różnica między wartościami, jakie powinien był wypłacić, a jakie wypłacił, zamykała się w kwocie 7.690 zł, która powinna zostać zasądzona na rzecz powoda od pozwanego. Jednakże w skutek omyłki, Sąd dwukrotnie od należnego odszkodowania odjął 3.400 zł, co do których cofnięty był pozew i w związku z tym zasądził na rzecz powoda 4.290 zł, zamiast 7.690 zł.

Przywołane wyżej argumenty legły u podstaw wyroku zasądzającego, przy czym powinna być skorygowana wartość nim objęta do 7.690 zł. Z uwagi natomiast na cofnięcie pozwu przez powoda w odniesieniu do kwoty 3.400 zł, w tym zakresie postępowanie winno być niezmiennie umorzone. W pozostałej natomiast części, przenoszącej 7.690 zł powództwo polegało na oddaleniu, w tym zakresie roszczenia o zwrot 211,38 zł, jakie powódka poniosła w związku z prywatną wyceną samochodu. Z pewnością nie stanowiła ona szkody po jej stronie, a była jedynie dobrowolnym działaniem, umożliwiającym przygotowanie do sprawy sądowej.

Od powyżej opisanego wyroku **pozwana** wniosła **apelację**, zaskarżając go w części, tj. w punkcie 1 w zakresie zasądzonej na rzecz powoda kwoty 4.290 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29.06.2014 r. i w punkcie 4 rozstrzygającym o poniesieniu kosztów procesu. Zaskarżonemu wyrokowi zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego – art. 361 § 1 i § 2 k.c. w związku z art. 363 § 1 i § 2 k.c. **poprzez nieuwzględnienie, że zasady oceny, czy zachodzi całkowita szkoda, czy częściowa powinny być ujednoczone i obiektywne, a więc koszt przywrócenia samochodu do stanu sprzed szkody powinien obejmować ceny części oryginalnych producenta pojazdu**, a nie ceny tzw. zamienników;

2. naruszenie prawa materialnego – art. 361 § 1 k.c., art. 363 § 1 i 2 k.c., art. 822 § 1 k.c. poprzez **błędne zakwalifikowanie szkody jako częściowej i sprzeczne z zasadą pełnego odszkodowania uznanie, że powód może domagać się przywrócenia uszkodzonego pojazdu do stanu poprzedniego z zastosowaniem części nieoryginalnych** tzw. zamienników, w sytuacji, w której zastosowanie takich części nie zapewnia prawidłowej restytucji. Powód nie wykazał, aby w samochodzie poszkodowanych części podlegające wymianie przed szkodą były nieoryginalne,

3. naruszenie prawa materialnego – art. 824¹ § 1 k.c. – poprzez **przyjęcie, że odszkodowanie może doprowadzić do wzbogacenia powoda polegającego na uzyskaniu przez niego korzyści przenoszącej wysokość szkody**,

4. sprzeczność istotnych ustaleń z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego wyrażającą się w **pominięciu opinii biegłego sądowego w zakresie ustalenia, że naprawa przy użyciu części nieoryginalnych – tzw. alternatywnych nie przywróci pojazdu do stanu sprzed szkody pod względem jakościowym i estetycznym**.

Jednocześnie skarżąca wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku w części poprzez oddalenie powództwa co do kwoty 4.290 zł oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów postępowania według norm prawem przepisanych za obydwie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Argumentując swoje stanowisko pozwana wskazała, że prawidłowa jest kwalifikacja szkody jako tzw. całkowitej i wyliczenie wysokości odszkodowania metodą różnicową, zgodnie ze stanowiskiem biegłego, na kwotę 13.000 zł (wartość pojazdu sprzed szkody wynosząca 23.600 zł, pomniejszona o wartość pozostałości wynoszącą 10.600 zł). Zdaniem pozwanej skoro zapłaciła dotychczas odszkodowanie wynoszące 13.900 zł powództwo o dalsze odszkodowanie jest nieuzasadnione (k. 359).

Apelację od powyższego orzeczenia wniósł także powód, zaskarżając wyrok w części, tj. w zakresie:

- a) części oddalającej powództwo, co do kwoty 3.400 zł wraz z odsetkami od dnia 29.06.2014 r. do dnia zapłaty (w zakresie pkt 3),
- b) części dotyczącej wydania postanowienia o umorzeniu postępowania co do kwoty 3.400 zł (punkt 2),
- c) części orzekającej o kosztach postępowania.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił:

- naruszenie przepisów postępowania, które miał istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj.:

1. art. 233 k.p.c. poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, dokonanej wybiórczo, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej na błędnym obliczeniu przez Sąd należnego odszkodowania poprzez dwukrotne, błędne odjęcie kwoty w wysokości 3.400 zł, co do których cofnięty był pozew i który zasądził na rzecz powoda 4.290 zł zamiast 7.690 zł,

2. art. 355 § 2 k.p.c. poprzez zastosowanie, a to bezzasadne umorzenie postępowania,

- naruszenie prawa materialnego, tj.

1. art. 361 § 1 i 2 k.c., poprzez jego błędną wykładnię, polegającą na przyjęciu, iż powodowi nie jest należna kwota pokrywająca całość poniesionych kosztów naprawy samochodu, pomimo obowiązywania wyrażonej w naruszonym przepisie zasady pełnego odszkodowania,

2. art. 363 § 1 k.c. poprzez błędne zastosowanie i odmówienie powodowi prawa do naprawienia szkody,

3. art. 822 § 1 i § 4 poprzez błędne uznanie, że pozwany zobowiązany jest do zapłacenia niższego odszkodowania za szkodę wyrządzoną powodowi.

Jednocześnie strona powodowa wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku we wskazanej części, poprzez zasądzenie na rzecz powoda od pozwanego kwoty 3.400,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 29.06.2014 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania wraz z kosztami zastępstwa procesowego w obu instancjach według norm prawem przepisanych. Ewentualnie w razie uznania przez Sąd, iż nie zachodzi

podstawa do zmiany zaskarżonego wyroku, powód wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy w tym zakresie do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, pozostawiając temu Sądowi rozstrzygnięcie o kosztach postępowania apelacyjnego

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Spór w sprawie dotyczył sposobu kwalifikacji szkody. Według powoda była to szkoda częściowa, a według pozwanego – całkowita. Powód konsekwentnie, aż do opinii uzupełniającej, domagał się odszkodowania z zastosowaniem części oryginalnych oznaczonych symbolem O i podawał, że naprawa przy użyciu zamienników nie przywróci pojazdu do stanu poprzedniego. Po uzupełniającej opinii biegłego, gdy zaszło ryzyko szkody całkowitej – to powód podniósł, że należy szacować szkodę również przy użyciu zamienników. Podnieść należy w tym miejscu, że powodem w sprawie jest nabywca wierzytelności, profesjonalista trudniący się dochodzeniem roszczeń odszkodowawczych od ubezpieczyciela, a więc nie działający w celu wykonania naprawy uszkodzonego pojazdu za to odszkodowanie, a w celu maksymalizacji wysokości odszkodowania. Umową cesji bowiem uszkodzani przenieśli na powoda przysługującą im wierzytelność z tytułu przedmiotowej kolizji.

W rozpatrywanej sprawie, zdaniem Sądu Okręgowego, wysokość odszkodowania powinna odpowiadać kosztom naprawy pojazdu przy użyciu wyłącznie nowych oryginalnych części zamiennych z logo producenta samochodu. W toku bowiem postępowania nie ujawniono by zamontowane w samochodzie części były nieoryginalne. Powód nie podnosił takiej okoliczności, a wręcz do czasu sporządzenia opinii uzupełniającej przez biegłego domagał się odszkodowania z zastosowaniem części oryginalnych, posiadających logo producenta pojazdu. Skoro więc powód nie wykazał, aby sporny samochód miał przez kolizję zamontowane inne niż oryginalne części, co uzasadniałoby przyjęcie kosztów naprawy pojazdu na poziomie nie przekraczającym wartości samochodu przed szkodą, to zasadne było przyjęcie, że wysokość odszkodowania powinna odpowiadać kosztowi naprawy przy użyciu wyłącznie części oryginalnych z logo producenta. Odmienne stanowisko byłoby sprzeczne z zasadą pełnej rekompensaty do jakiej uprawniony jest ubezpieczony.

Zgodnie z art. 361 kc celem odszkodowania jest przywrócenie majątku uszkodzonego jak przed szkodą, a przyznane odszkodowanie nie może stanowić wzbogacenia się uszkodzonego (por. wyw. SN w sprawie I CK 185/05).

W orzecznictwie przyjmuje się, że nieopłacalność naprawy pojazdu, będąca przesłanką wystąpienia szkody całkowitej, występuje wtedy, gdy koszt tej naprawy przekracza wartość pojazdu przed wypadku (por. orzec. SN w sprawie III CZP 76/05).

W przedmiotowej sprawie przyznano odszkodowanie od pozwanej łącznie w kwocie 13.900 zł (10.500 zł w postępowaniu likwidacyjnym i 3.400 zł w trakcie niniejszego procesu). Wartość samochodu w stanie uszkodzonym wynosiła kwotę 10.700 zł. Łącznie więc została przyznana kwota 24.600 zł. Tymczasem wartość rynkowa samochodu przed szkodą, niekwestionowana przez strony, wynosiła kwotę 23.600 zł, a zatem była niższa niż otrzymane już odszkodowanie i wartość samochodu w stanie uszkodzonym.

Mając powyższe na względzie należało przyjąć, że w niniejszej sprawie szkoda winna być zakwalifikowana jako całkowita. Odszkodowanie więc powinno wynieść kwotę 13.000 zł (wartość pojazdu przed szkodą 23.600zł minus wartość pojazdu po szkodzie -10.600zł). Pozwana wypłaciła już łącznie odszkodowanie w wysokości 13.900zł. Powództwo zatem jako niezasadne winno ulec oddaleniu.

Z uwagi na cofnięcie pozwu przez powoda w zakresie kwoty 3.400zł, wpłaconej przez pozwanego w trakcie procesu postępowania w tej części zostało umorzone (art. 355 § 1 kpc).

O kosztach za I instancję orzeczono na podstawie art. 100 kpc. Pozwany bowiem w toku procesu uznał roszczenie do kwoty 3.400 zł, stanowiącej ok. 1/4 wartości przedmiotu sporu. Koszty procesu wyniosły kwotę 3.732zł, a więc uzasadnione koszty to kwota 933zł (wygrane powództwo w 1/4). Koszty procesu pozwanego mieszczą się w kwocie

3.009zł i są uzasadnione w $\frac{3}{4}$, a zatem w kwocie 1506zł. Stąd po zniesieniu tych kosztów należało zasądzić od powoda na rzecz pozwanego kwotę 573zł (1506 zł – 933 zł).

W zakresie apelacji powoda orzeczono na podstawie art. 385 kpc, natomiast orzeczenie w stosunku do apelacji pozwanego uzasadnia art. 386 § 1 kpc.

Koszty procesu za II instancję orzeczono na podstawie art. 98 kpc i art. 108 § 1 kpc.